

Vraag nr. 54
van 29 november 2002
van de heer CARL DECALUWE

Milieuheffing – Vrijstelling voor gehandicapten

De categorieën van heffingsplichtigen die vrijgesteld zijn van de betaling van de afvalwaterheffing zijn vervat in de bepalingen van artikel 35ter, § 5 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 106 van 6 maart 2001 beaamde de minister dat er mogelijk discriminaties bestaan voor personen met een handicap die een inkomensvervangende tegemoetkoming ontvangen. De minister deelde toen mee dat de Vlaamse Milieumaatschappij een studie uitvoerde over de effectiviteit en efficiëntie van de vrijstellingen verleend aan bepaalde categorieën van heffingsplichtigen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 12 van 11 mei 2001, blz. 1615).

1. Wat zijn de resultaten en conclusies van deze studie ?

Waren er tevens markante vaststellingen ? Zo ja, welke ?

2. Zijn er op basis van deze studie initiatieven genomen teneinde discriminaties weg te werken ?

Zo ja, welke en met welk beoogd en verkregen resultaat ?

Zo neen, wat is de reden hiervoor ? Is er een oplossing voor personen met een handicap die uit de boot vielen voor de vrijstelling van betrokken heffing ?

Antwoord

1. Het onderzoek was enerzijds gericht op het analyseren en evalueren van de administratieve efficiëntie van de huidige vrijstellingsregeling, anderzijds beoogde het een antwoord te bieden op de vraag naar de mate van effectiviteit ervan.

Conclusies en aanbevelingen naar de efficiëntie

Op basis van de analyse en de uitgevoerde benchmark met een aantal organisaties die eveneens regelingen van vrijstelling/vermindering kennen, blijkt dat :

- de VMM op het vlak van automatische koppeling met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid het verst gevorderd is ;
- om de vrijstellingsgerechtigden te bereiken de VMM een actief beleid voert door het toesturen van attesten en het verspreiden van een informatiefolder ;
- de VMM vooruitstrevend is zowel naar efficiëntie van afhandeling van de vrijstellingsaanvragen, als naar klantvriendelijkheid door de voortdurende automatisering en updating van interne richtlijnen en procedures ;
- de communicatie met de doelgroep en de betrokken instanties, ondanks de al geleverde inspanningen toch nog voor verbetering vatbaar is.

Om de efficiëntie van de huidige vrijstellingsregeling te verhogen wordt voorgesteld om :

- in het informatiemateriaal te integreren welke statuten niet in aanmerking komen voor vrijstelling om zo te verhinderen dat er te veel ongegronde aanvragen worden ingediend ;
- personen die automatisch vrijgesteld zijn hiervan op de hoogte te brengen om te vermijden dat zij toch een aanvraag indienen ;
- wat de groep betreft die niet automatisch vrijgesteld kan worden, de verzendingdata van attesten en heffingsbiljetten op elkaar af te stemmen zodat de vrijstellingsgerechtigde beter de link kan leggen tussen beide ;
- om het geheel efficiënter te begeleiden de wederzijdse communicatie tussen de verschillende betrokken instanties te verhogen. De VMM doet nu reeds belangrijke inspanningen via schriftelijke communicatie, maar periodiek opgezette informatievergaderingen kunnen wellicht communicatiestoornissen en misverstanden vermijden.

Conclusies en aanbevelingen naar de effectiviteit

Kwantitatief

Uit de kwantitatieve analyse blijkt dat voor het heffingsjaar 1999 gemiddeld slechts 15 % van de doelgroep vrijstelling verkregen heeft. Voor de doelgroep "gehandicapten met een inkomens-

vervangende tegemoetkoming" ligt het bereik duidelijk hoger dan voor de andere groepen.

Voor heffingsjaar 2000 blijkt, door het automatisch verlenen van vrijstelling door koppeling van databanken voor de doelgroepen "gehandicapten met een inkomensvervangende tegemoetkoming" en "bejaarden met een gewaarborgd inkomen", dat het bereik voor deze doelgroepen zo goed als optimaal is.

In het licht van de gelijkheid van behandeling is het noodzakelijk dat de nodige inspanningen worden geleverd opdat de koppeling van databanken voor het verlenen van automatische vrijstelling aan de doelgroep "bestaans- en levensminimumtrekkers" kan verkregen worden. Dit laatste hangt evenwel volkomen af van de gemeenten. De VMM kan enkel met nadruk erop aandringen om ook de automatische koppeling voor deze groep te gebruiken.

Kwalitatief

Uit de kwalitatieve analyse is gebleken dat de drie tot dan toe vrijgestelde groepen gelijkwaardig zijn op het vlak van de maximumgrens van inkomen. Het betreft hier :

- personen met een gewaarborgd inkomen voor bejaarden ;
- personen die een bestaans- of levensminimum trekken ;
- personen die een inkomensvervangende tegemoetkoming trekken.

Dit inkomenscriterium werd vervolgens getoetst aan de karakteristieken van verschillende andere statuten. Hieruit bleek dat de personen die "Integratietegemoetkoming voor gehandicapten" en "Hulp aan bejaarden" genieten een grote gelijkheid hadden met de drie voormelde en reeds vrijgestelde groepen.

Bijgevolg was men van oordeel dat deze groepen bij voorkeur ook dienden te worden ingesloten in de wettelijke vrijstellingsgerechtigde groepen. Een vrijstelling op basis van dit oordeel is ook praktisch haalbaar. Deloitte & Touche geeft aan dat het toekennen van een vrijstelling op basis van het netto-inkomen van de heffingsplichtige de beste oplossing zou zijn, maar stelt dat dit om een aantal redenen niet uitvoerbaar is.

2. Naar aanleiding van de bevindingen en aanbevelingen uit de studie werden de begunstigden van de tegemoetkoming "hulp aan bejaarden" en "integratietegemoetkoming voor gehandicapten" als vrijstellingsgerechtigd opgenomen in het "Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002".

Om de communicatie met de doelgroep te verbeteren worden regelmatig vergaderingen belegd met de betrokken instanties om het verzenden van de attesten en de heffingsbiljetten op elkaar af te stemmen en om tot een eenduidige communicatie naar de betrokkenen toe te komen.

Er werden voor het heffingsjaar 2002 ongeveer 20.000 automatische vrijstellingen meer verleend dan voor heffingsjaar 2001 als gevolg van deze uitbreiding. (50.756 voor het heffingsjaar 2002 t.o.v. 31.770 voor het heffingsjaar 2001). Wat de niet-automatisch verleende vrijstellingen betreft is het nog te vroeg om uitspraken te doen daar de behandeling van de vrijstellingsaanvragen nog volop aan de gang is.

De studie kan, indien gewenst, integraal bezorgd worden aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger via de VMM.